

OPONENTSKÝ POSUDEK DISERTAČNÍ PRÁCE

Program: Psychologie

Obor: Lékařská psychologie a psychopatologie

Student: Mgr. Jiří Michalec

Název práce: Příspěvek k vyšetření kognitivních funkcí u schizofrenie

Vedoucí práce: PhDr. PaedDr. Pavel Harsa, Ph.D.

Oponent: Prof. PhDr. Radek Ptáček, Ph.D.

Pracoviště: Psychiatrická klinika 1. LF UK a VFN a v Praze

Mgr. Jiří Michalec předkládá disertační práci s titulem „*Příspěvek k vyšetření kognitivních funkcí u schizofrenie*“. Jedná se o práci, jak z hlediska jejího zaměření, struktury i obsahu, tak souvisejících odborných publikací nadstandardní. Práce se opírá o rozsáhlé znalosti v dané oblasti, mimořádné dovednosti v oblasti vědecké metodologie a statistiky, ale též o velmi solidní klinickou zkušenost. Jako velmi pozitivní, kromě zvládnutí celého Ph.D. studia a jeho požadavků hodnotím i zvládnutí atestace z klinické psychologie.

1. Téma práce

Tématem práce je otázka vyšetření kognitivních funkcí u schizofrenie. Jedná se dlouhodobě o aktuální téma, které v odborné literatuře není zatím zcela konsensuálně uzavřeno. Složitost vyšetření kognitivních funkcí u tohoto diagnostického okruhu vyplývá nejen z heterogenity symptomů, ale též specifických obtíží při administraci standardizovaných testů těmto pacientům. Zvládnutí tohoto výzkumného úkolu tak vyžadovalo nejen odborné znalosti, ale i solidní klinickou zkušenost.

2. Teoretická část

V teoretické části autor podává stručný souhrn problematiky měření kognitivních funkcí u schizofrenie a dále pak i vybraných psychodiagnostických metod, používaných k tomuto účelu – zvl. ToL a Matrics baterie. Teoretická část prezentuje autorovu velmi dobrou schopnost práce s literaturou i schopnost psaní odborného textu. K této části nemám zásadnějších připomínek. Dílčí poznámkou je připomínka k časovému vymezení použité literatury. V některých případech autor cituje práce až ze 70. let minulého století, což lze pochopit v případě historicky odůvodněných zdrojů – tzn. když práce určitého autora je pro pochopení vývoje dané věci podstatná, nicméně v některých konkrétních případech by bylo možné nahradit starší citace novějšími a zdroje literárního review tak lépe časově vymezit.

3. Empirická část

Empirická část je dělena na dvě sekce, přičemž každá se zabývá možnostmi použití jedné psychodiagnostické metody: Londýnská věž a MATRICS baterie. Tyto části jsou postavené na ucelených studiích, které autor publikoval nebo spolupublikoval v odborné literatuře – jedná se o 5 odborných článků publikovaných ve 4 případech ve velmi kvalitních časopisech s IF. Ve jednom případě i velmi prestižním tématickém časopisu „*Schizophrenia Research*“ IF = 4.569, který představuje završení autorovy práce.

Empirická část podává velmi fokusovaně, věcně a na velmi vysoké odborné úrovni analýzu zmíněných psychodiagnostických metod pro vyšetřování kognitivních funkcí u osob s dg. schizofrenie. Jako oponent musím vyjádřit mimořádné ocenění pro velmi nadstandardní metodologické a statistické zpracování, které nedává prostor pro pochyby o schopnostech autora řešit samostatné vědecké úkoly. Empirická část je i z odborného hlediska velmi přínosná, jak z hlediska obecně vědních poznatků, tak pro klinické využití.

4. Závěry práce

Autor přehledně shrnuje závěry své práce a velmi strukturovaným způsobem diskutuje zjištěné výsledky, jejich omezení i možnosti jejich aplikace do praxe. Opět musím konstatovat, že úroveň souhrnu prezentovaných studií je vysoce nadstandardní a zcela jednoznačně prezentuje autorovu schopnost uvažovat velmi komplexně a zprostředkovat čtenářům jasně závěry i relativně složitých analýz.

5. Souhrnné hodnocení

Autor předložil práci, ve které jednoznačným způsobem dokladuje jeho odbornou a výzkumnou způsobilost - schopnost kreativně a samostatně přistupovat ke složitému vědeckému úkolu a tento odpovídajícím způsobem řešit. Práce samotná i publikační výstupy, několikánásobně překračují požadavky kladené na studenty oboru Lékařská psychologie a psychopatologie. V souhrnném hodnocení nelze nezmínit i další vědeckou práci a řadu dalších publikací Mgr. Jiřího Michalce, která bez nadsázky splňuje kritéria pro dosažení dalších stupňů v oblasti vědeckopedagogické kariéry v oboru psychologie. Pevně doufám, že kandidát zamýšlí dále se vědecké činnosti věnovat a v této oblasti se i rozvíjet.

Na základě pečlivého posouzení mohu konstatovat, že práce Mgr. Jiřího Michalce **splňuje všechny požadavky kladené na doktorskou dizertační práci, prokazuje předpoklady autora k samostatné vědecké práci a opravňuje k udělení titulu PhD.**

Témata k obhajobě:

1. Kdyby měl autor možnost vyvinout vlastní specifický test pro diagnostiku kognitivních funkcí u schizofrenie, jak by vypadal?
2. Jakým směrem by se měl dále rozvíjet výzkum v této oblasti a proč.
3. Práce pracuje převážně s širokým pojmem „schizofrenie“. Jakým způsobem ovlivňuje intenzita symptomatologie a fáze této poruchy obecně míru kognitivního deficitu, a jak toto bylo zohledněno v prezentovaných studiích?

V Praze dne 24. 6. 2020

Prof. PhDr. Radek Ptáček, Ph.D.